

AKPATRE UBIERIKPE YE EDIFAK NSIO KE EGYPT

Exodus 11:1-10; 12:1-51

QYQHQ UKPEP-ŊKPQ 56

Eke Mkpawara

IKQ IBUOT: “Ndien nyekut iyip oro, nnyuñ mbe mbufo” (Exodus 12:13).

Erikan Edi

Ini Abasi ndisioño ikot Esie ke idara mfep ke itie ufin mmọ ama edikem ke akpatre. Enye ama owut akwa odudu Esie ke usuñ nte owo ndomo kiet ke obio oro mikekemeke nditiñ nte ke imọ ikokopke ñkpọ ibaña Abasi. Ediwak mme abasi ye mme abasi-añwan emi nditọ Egypt ekenamde ñkpọ enọ ikenyeneke odudu ndiñwam mme andikpono mmọ ke ini mmọ ekeyomde uñwam mmọ ekan. Nso ufọn idu ke ndikpono mme abasi emi mikemeke ndinam ñkpọ ekededi nnọ fi?

Ukpuhọre odu didie ke Abasi emi odude ke Edisana Ñwed Abasi! Enye ama ọñwọñọ ete ke idet ibuoat nnyin ndomo kiet iditakke. Oro ọwọrọ ete ke Enye okut kpasuk ata ekpri ñkpọ emi Enye eketiñde. “Koro enyin Jehovah esañade ke ofuri ererimbot, ete isọñọ imum mmọ eke ofuri esit mmọ odude ye enye ikama” (2 Chronicles 16:9). Edieke nnyin idude uwem ndinem Abasi esit, Enye eyetim ekpeme nnyin.

Ke ukpep-ñkpọ emi, Abasi etiñ ete ke Imọ iyetim ikpeme ikot Esie ke usuñ nte idem mme ebua midifuñke edeme mmọ ke idem mmọ, me ke ufene mmọ. Edi nso ikoyom nditibe nnọ nditọ Egypt? Mkpa ekenyene ndidu ke kpukpru ufọk. Akpan emi amanade ke ufọk ekedi enye emi edade nte ñkpọ-uto, ñko edi mmọ ke ubierikpe emi ekenyene ndisim. Kere nte ufọk kiet-kiet edituade edieke ubuat-ubuat mkpa edisimde eyen emi mmọ emade! Emi ekedi ndutuhọ eke okponde akan nte ekpewotde kpukpru owo, koro idaha oro owo ndomo kiet ikpoduhe emi ọsuhode ndifuhọ.

Andida-Itie

Mme Jew, okposuk ekedide mmọ emi Abasi ekemekde, mmọ ikananake idiok-ñkpọ; ndien edieke mme akpan ke otu nditọ Egypt ekekpāñade ke ntak idiok-ñkpọ mmọ, mme akpan ke otu nditọ mme Jew ekpekenyene ndikpa ñko, ke mikpedighe ke ntak iyip emi okodude ke mme ebiet iduñ mmọ. Ufọk kiet-kiet ekenyene ndiwot eyen-erọñ nnyuñ nda iyip nyet ke usuñ ye ke mme obubọk enyin-usuñ, ndien iyip oro ekenyene ndidi idiọñọ nnọ angel afai nte ke eyen-erọñ ama akpa ke ufọk oro ke itie akpan, ndien angel oro ekenyene ndibe mkpọñ ufọk oro.

Usọrọ Nsaña-mbe

Se ikotibede ke Egypt ke okoneyo oro ekedi akpan ñkpọ ọnọ ofuri ererimbot ke kpukpru eyo. Ekedi ata akpan ñkpọ emi Abasi eketiñde ọnọ nditọ Israel ete ke mmọ ekpenyene nditọñọ obufa usen-ọfiọñ, ke ndinam emi edi akpa ọfiọñ. Tọñode ke emi ka iso, mmọ ekenyene ndidu obufa uwem. Mmọ ikenyeneke aba ndidi ifin, edi mmọ eyekabare edi nditọ-isọñ enọ Abasi. Se mmọ ekenamde ke okoneyo emi, ndita eyen-erọñ uwa, ekedi se mmọ ekenyenede ndinam ke isua ke isua “ke nsinsi,” man oto do mmọ ekufre utibe erifak mmọ nsio ke Egypt.

Idahaemi, nnyin iyese se ikotibede. Abasi ama ọnọ mme owo emi mme ñwọrọ-nda ewuhọ emi ekenyenede nditim nnim. Ke ọyọhọ usen duop ke ọfiọñ oro, mmọ ekenyene ndimek okukim erọñ ke otu mme ufene. Enye ekenyene ndifon mma, ke ntre, mmọ ekenyene ndidianare enye nsio ke otu mme ufene tutu osim ọyọhọ usen duopenań ke ọfiọñ oro man ndusuk mmọ ekpetọñọ ntak etim ese enyuñ ekpeme man enye okudehe. Ke mbubreyo ke usen duopenań, ekenyene ndiwot enye, ndien eda iyip esime ke mme obubọk usuñ ye ke ibiọñ ndori-enyin usuñ, edi idighe ke udighe-ukot mbak edidighi ebe. Ekenyene ndifop eyen-erọñ emi nnyuñ nta ye yndot-ndot ikọñ. Ekekot emi erọñ usio-isop, ndien ekabare efiok Usọrọ oro nte usọrọ Nsaña-mbe, ndien mme Jew emi esinde idem ndikpono Abasi enyuñ enim usọrọ emi kpukpru isua. Mfin emi, mme Jew ke esuk edomo ukeme nditi edinam emi edi mmọ esio iyip efep ke edinam mmọ.

Eyen-Erọñ Uwa

Nnyin imetiñ ite ke usọrọ emi ekedi akpan usọrọ ọnọ ofuri ererimbot, idighe inọ mme Jew ikpọñ. Abasi ama anam eñwọñọ ọnọ Abraham, Isaac, ye Jacob ete ke edito ke ubon mmọ kpukpru idut ererimbot eyekut mfon, emi akanyande ubọk owut Christ. Eyen-erọñ uwa emi ekedi mbiet Christ. Ke 1 Ñwed Corinth 5:7 nnyin ikot ite “Koro emowot passover nnyin, kpa Christ.” Ibet Abasi anam añwaña ete ke eriduok iyip miduhe, edidahado inyuñ iduhe (Mme Hebrew 9:22); ndien ke ini Jesus akakabarede edi Erọñ uwa nnyin onyuñ ọduokde Iyip Esie ke abaña mme idiok-ñkpọ nnyin, ufọn ikoduhe aba ndiwot eyen-erọñ kpukpru isua ke ini usọrọ Nsaña-mbe. Jesus ekedi eyen-erọñ eke ananade ndo onyuñ ananade ntọi” (1 Peter 1:19). Jesus ọkọduok iyip onyuñ akpa man owo kiet ekededi ke ererimbot emi ekpekeme ndibọhọ inyuñ inyeneke ndikpa ke idiok-ñkpọ esie.

Iyip Emi Eyetde

Nditọ Israel ndikokop uyo Moses nnyuñ ñwot eyen-erọñ emi ikanyañake mmọ isio ke mkpa. Ñko mbuotidem mmọ ke Moses ikañwamke mmọ. Akana nte eyet iyip ke ibiọñ ndori enyin-usuñ ye ke mme obubọk usuñ mbemiso angel afai ebe ọkpọñ mmọ. Kpasuk ntre, mkpa Christ ke Krọs, ediduok Iyip Esie kpa ye edinim Enye ke akpanikọ idinyañake nnyin isio ke nsinsi mkpa. Ana nnyin inam ñkpọ ibaña emi, oro edi nnyin inyene ndiyak Enye ada Iyip Esie eyet ke esit nnyin.

Nnyin imekeme ndinam emi ke ndidi ntiense Jesus ke erikabare esit, itua mkpofioke ibana mme idioke-ikpo nnyin inyu inyime ndikpo mm; ndien ika iso ke edibon akam tutu nnyin ifioke ite ke Enye ama efene onye nnyin. Oro edi se eritono ntak mmana oworo, nditono obufa uwem, ediwoke ke ufin Satan. Nnyin imodot mkpa ke ntak mme idioke-ikpo nnyin, nko Abasi oyom emi: “Koro ikpo-eyenutom idioke-ikpo edi mkpa” (Nwed Mbon Rome 6:23). Edi Jesus enyene mbom abana nnyin; ndien koro Enye ama akpa onye nnyin, nnyin inyeneke ndikpa ke mme idioke-ikpo nnyin edieke nnyin iyakde Iyip Esie ofuk esit nnyin.

Owo Ikobuoke Mme Okpo

Ke ini ema eketere eyen-eron ekure, ekenyene ndita enye ye ndot-ndot ikon. Edieke kiet ke otu emi osuhode, ekenyene ndifere enye man oto do ndomo kiet ke otu mm okubiara. Ti ete ke eyen-eron emi ekedi mbiet Christ, ndien andiwet Psalm etin ete, “Koro afo mudukponke ukpon mi ke obio ekpo; uduyakke owo ima fo okut mbiara” (Psalm 16:10). Owo ikenyeneke ndibu mme okpo eyen-eron emi; nko nnyin imokut ite ke oro ama onyuo oworo osu. Ke ini ekekonde Jesus ke eto, ndien mbon-ekon ema edi man edibu mme ukot kpukpru mm oro ekekonde ke Kros, mm ema ebu ukot mbon-ikpokobi emi ekekonde ediana Jesus; edi ke ini mm ekeikut ete Enye ama akpa, mm ema ebe Enye. David ama etin tin-nnim ik ete “Enye ekpeme kpukpru mme okpo Esie: baba mm kiet ibukoke” (Psalm 34:20). Nko, Enye akanam mbiet Eyen-eron oworo osu.

Mm emi ekenyene ndidion idem mm, esine ikpa-ukot, mm ekama esan isan mm ke ubok, kpukpru mm edu ke mbeke-idem ndidaha isan, nte mm ekesuk ediade ikpo. Ndusuk, ewuh eketie esen-esen onye mm koro Moses ama etin onye mm ete mm ekuwoke ekpon ufok mm ke okoneyo oro ibokoke angel afai edibe; ndien anie ekpekere ete ke eyetono isan ke okoneyo oro?

Mfiomo Mkpa

Edi ke ufot okoneyo, akwa ndutime ama odu. Enyene-ndik ikpo-ntibe ama osim Egypt. Ke kpukpru ufok, otokode ke okure edidem tutu osim ufene, kpukpru akpan ema ekpana. Nso ntua okokpon ntem ke abana ndima mm emi mikoduhe aba!

Moses ikenyeneke ndibup aba me Pharaoh eyenyime ndiyak ikot esie enyon. Ke ufot okoneyo, Pharaoh ama okot Moses ye Aaron, onyuo etin onye mm ete eka ekemen kpukpru ndito mm ye kpukpru mme ufene, enyuo enam ikpo kiet ekededi emi mm ekeyomde ndinam, ekam enyon! Kpukpru ndito Egypt ema efehe eka ke ufok ndito Hebrew enyuo etin onye mm ete esop idem ekpon obio. Ndito Egypt ema ebuot ndito Hebrew eme (gold), ye sidibe (silver) ye mme ikpo-mbana mm, emi ekedade ekpe mm nte utip-utom ke utom emi mm ekenamde nte ifin. Mme inyene mm ikoworo baba ikpo kiet inye mm ke ini mkpa akadade mm ke iso.

Usop-Usop Ediworo

Ndito Israel ikabiatke ini. Mm ema emen kpukpru se mm ekekemede ndikama ndien etono isan. Mm ikesinke leaven ke uyo mm edi eda enye nte enye ekedide, ndien ekpon ison Egypt. Tosin iren owo ikie itio kiet, ke esiode iban ye nditowon efep, ekesana ke okoneyo oro eka akwa akai-ikot. Ndusuk mbuaha udim owo ke Egypt ema edara ebana mme utibe-ikpo emi Moses akanamde, ndien mm ema eworo ye mm. Nso uton ndise ekeye ntem! Etim ekere ete ke ikpo nte million owo ita ekeke ke akwa udim emi, ke esiode mme ufene efep. Kere baba mme uyom enan ye edimai mme eron, ye ton emi ekenyenede ndidaha nda adana nte mm emiade ikpat eworo ke ison ufin!

Mme enwon Abasi ke idem ndimek ikot Esie ema eworo esu. Mm ikenyeneke ndifre akwa erifak emi, edi ke isua ke isua mm enim usoro Nsana-mbe nte ikpo editi. Mm ekenyene nditin nn ndito mm mba akwa ikpo-ntibe emi, enyuo enyik mm efioke akwa mfon ye mbom Abasi. Edi akpan ikpo onye mme ete ye eka ndikpep ndito mm mba ima Abasi, ye utom emi mm ekenyenede ndinam nn Enye.

Ndito Israel idahaemi ekeke ke uson ndika ison-enwon. Edi mm ekeke ke ton isan.

MME MBUME

1. Nso ikedi akpatre ufen? Anie ke ufen emi okosim?
2. Ndito Israel ekenyene ndibokho ufen emi didie?
3. Eyen-eron emi ekedi mbiet anie? Tin ndusuk mme uson emi Jesus akanamde mbiet emi oworo osu.
4. Ekenyene ndiyet iyip ke mm, nso ikedi ntak?
5. Nnyin ikeme didie ndibokho erinya?